

Obrazloženje prijedloga finansijskog plana za razdoblje 2018.-2020.
Ministarstvo znanosti i obrazovanja / Znanstveno-istraživačka djelatnost
Proračunski korisnik: Institut za filozofiju

Uvod

Osnovna je misija Instituta, definirana njegovim važećim Statutom (čl. 9 i 10), znanstvenoistraživačka i obuhvaća kako istraživanje povijesti filozofije (posebno povijesti hrvatske filozofije), tako i proučavanje filozofskih problema. K tome, Institut može obavljati i nastavnu, izdavačku i bibliotečno-dokumentacijsku djelatnost.

Načini izvođenja tih djelatnosti definirani su člankom 22 Statuta Instituta za filozofiju:

“Znanstveni rad na Institutu izvodi se:

- (a) samostalnim i kolaborativnim istraživanjima u okviru programa i projekata;
- (b) u obliku kolokvija, predavanja i seminara;
- (c) izdavanjem periodičkih i pojedinačnih publikacija;
- (d) organiziranjem znanstvenih skupova;
- (e) u obliku dokumentacijsko-informatičke djelatnosti;
- (f) suradnjom s nastavnim i znanstvenim ustanovama u zemlji i inozemstvu.”

Finansijska sredstva za rad Instituta za filozofiju osiguravaju se iz: sredstava državnoga proračuna Republike Hrvatske, sredstava dobivenih temeljem provođenja znanstvenoistraživačke djelatnosti, sredstava ostvarenih obavljanjem nakladničke djelatnosti i ostalih vlastitih prihoda.

Trenutno se u Institutu izvode tri projekta koje financira Hrvatska zaklada za znanost: “Croatian Philosophy and Science in the European Context Between the 12th and 20th Century”, “Free Will, Causality and Luck” i “Logic, Concepts, and Communication”.

Program rada

Prema Statutu (čl. 9), “Institut sustavno istražuje povijest filozofije, osobito povijest hrvatske filozofije, i filozofske probleme. Sustavno i stalno prikuplja filozofska djela, osobito hrvatska filozofska djela, te organizira njihovo proučavanje, obradu, prevođenje i objavljivanje.” U narednome razdoblju znanstvenoistraživački rad u Institutu usredotočiti će se na tematiku iz svih triju navedenih glavnih područja –

povijesti filozofije, povijesti hrvatske filozofije i temeljnih filozofskih problema – a rezultati toga rada bit će objavljeni u obliku autorskih i uredničkih knjiga, članaka i poglavlja u knjigama te izdanja, prijevoda i komentara nekih klasičnih djela iz povijesti filozofije.

1. Povijest filozofije

U okviru istraživanja opće povijesti filozofije, u narednom razdoblju u Institutu će se posebno istraživati sljedeće teme: antička filozofija, filozofija renesanse, prosvjetiteljstvo, njemačka filozofija od Kanta do Nietzschea i suvremena filozofija.

Očekivani rezultati. Pored niza specijalističkih članaka u časopisima i poglavlja u knjigama, rezultati znanstvenoistraživačkog rada u području opće povijesti filozofije uključivat će najmanje tri knjige te hrvatske prijevode najmanje triju klasičnih djela iz povijesti filozofije.

2. Povijest hrvatske filozofije

Proučavanje povijesti hrvatske filozofije tradicionalno je središnje područje znanstvenoistraživačkog rada u Institutu, a tako će biti i u narednome razdoblju. Okvirno se teme koje će se obrađivati u narednom razdoblju mogu podijeliti u dvije velike skupine: (a) u istraživanje hrvatske filozofije od 12. do 18. stoljeća i (2) u istraživanje hrvatske filozofije od 19. do konca 20. stoljeća.

(a) *Hrvatska filozofija od 12. do 18. stoljeća.* U okviru ove teme osobito će se istraživati: platonizam u djelima hrvatskih filozofa od 12. do sredine 17. stoljeća, uloga renesansnog platonizma, intelektualne i filozofske veze između Hrvatske i Italije od renesanse nadalje, logičke teme u hrvatskoj filozofiji 15. i 16. stoljeća, filozofija Frane Petrića, pojам prosudbe kod Matije Vlačića Ilirika, djelatnost isusovaca u Hrvatskoj, uzročnost i sloboda volje kod Ruđera Boškovića.

(b) *Hrvatska filozofija od 19. do konca 20. stoljeća.* U okviru ove teme osobito će se istraživati: nastava filozofije u drugoj polovici 19. i prvoj polovici 20. stoljeća, hrvatska estetika u 19. i 20. stoljeću, hrvatske filozofkinje u 19. i 20. stoljeću, etička misao u Hrvatskoj na koncu 19. i početku 20. stoljeća, logičke teme, filozofski rad Lazara Hellenbacha, filozofija Đure Arnolda, filozofija Stjepana Zimmermanna, politička filozofija u Hrvatskoj u 20. stoljeću, recepcija analitičke filozofije u Hrvatskoj prije njezina osamostaljenja.

Očekivani rezultati. Pored niza specijalističkih članaka u časopisima i poglavlja u knjigama, rezultati znanstvenoistraživačkog rada u području povijesti hrvatske

filozofije uključivat će i sljedeće: *Povijest hrvatske filozofije* u tri sveska; izdanja i prijevodi nekoliko djela; izdavanje nekoliko monografija.

3. Temeljni filozofski problemi

U okviru rada na ovoj temi osobito će se istraživati problemi iz sljedećih područja: logika, semantika i metafizika, sloboda volje, filozofija uma, etika i politička filozofija. *Očekivani rezultati.* Pored niza specijalističkih članaka u časopisima i poglavlja u knjigama, rezultati znanstvenoistraživačkog rada u području istraživanja temeljnih pojmoveva filozofije uključivat će nekoliko monografija i obranu četiriju doktorskih disertacija.

Opći ciljevi u narednom razdoblju

1. Jačanje uloge Instituta za filozofiju u hrvatskom istraživačkom prostoru
2. Jačanje znanstvene produktivnosti zaposlenika Instituta.
3. Povećanje međunarodne vidljivosti Instituta jačim uključivanjem u Europski istraživački prostor.
4. Poticanje istraživanja hrvatske filozofije i njene međunarodne prepoznatljivosti
5. Poboljšanje organizacijske strukture Instituta

Strateški program znanstvenih istraživanja za razoblje od 2018. do 2022. godine podrobno razrađuje te ciljeve, navodi mјere koje će se poduzeti u ostvarenju tih ciljeva, kao i pokazatelje učinka.

Ravnatelj Instituta za filozofiju

